



Aan de directies van de zorgverzekeraars

Sparrenheuvel 16  
Postbus 520  
3700 AM ZEIST  
Telefoon (030) 698 89 11  
Telefax (030) 698 83 33  
E-mail info@zn.nl

Contactpersoon A. Viscaal MSc/ C. de Schepper MSc  
Doorkiesnummer 030-6988248  
Ons kenmerk ZN-16-203-avis1  
Datum Januari 2017  
Onderwerp Therapieën GGZ  
Samenvatting Zorgverzekeraars adviseren gezamenlijk over therapieën in de GGZ in relatie tot de stand van de wetenschap en praktijk.

Geachte dames, heren,

## **Inleiding**

Zorgverzekeraars brengen, na gedegen onderzoek en afstemming met Zorginstituut Nederland (ZiNL), een gezamenlijk advies uit over het wel/ niet voldoen van therapieën aan de stand van de wetenschap en praktijk. Deze therapieën worden in de GGZ toegepast, maar zijn niet geduid door ZiNL.

## **Advies**

Zorgverzekeraars Nederland (ZN) hanteert de volgende categorieën bij het uitbrengen van haar advies over het wel/ niet voldoen aan de stand van de wetenschap en praktijk:

- A. Interventies binnen de GGZ die voldoen aan de stand van wetenschap en praktijk en dus kunnen vallen onder verzekerde zorg conform polisvoorwaarden
- B. Interventies binnen de GGZ die voldoen aan de stand van wetenschap en praktijk maar alleen voor de hierbij specifiek genoemde stoornis(sen) of indicaties en dus kunnen vallen onder verzekerde zorg conform polisvoorwaarden
- C. Interventies binnen de GGZ die niet als monotherapie voldoen, maar wel als beperkt onderdeel van een behandeling en behandeldoelen in het behandelplan en dus alleen dan vallen onder verzekerde zorg conform
- D. Interventies die (nog) niet voldoen aan de stand van wetenschap en praktijk en dus niet vallen onder verzekerde zorg

*ZN geeft hieronder voor een aantal therapieën haar advies.*

### **A. Interventies binnen de GGZ die voldoen aan de stand van wetenschap en praktijk en dus kunnen vallen onder verzekerde zorg conform polisvoorwaarden**

1. Cognitieve Gedrags Therapie (CGT)
2. Problem Solving Therapie (PST)
3. Kortdurende psychodynamische psychotherapie (KPT)

**B. Interventies binnen de GGZ die voldoen aan de stand van wetenschap en praktijk maar alleen voor de hierbij specifiek genoemde stoornis(sen) of indicaties en dus kunnen vallen onder verzekerde zorg conform polisvoorwaarden**

1. InterPersoonlijke Therapie (IPT)
  - a. Eigenstandig: Stemmingsstoornissen
  - b. Onderdeel van de behandeling: overige stoornissen waarbij sprake is van depressieve symptomen
2. Cue-exposure behandeling
  - a. Eigenstandig: Verslavingen, Eetstoornissen
  - b. Onderdeel van de behandeling: overige stoornissen, indien genoemd in de daarvoor geldende Multi Disciplinaire Richtlijnen (MDR)
3. Exposure in vivo
  - a. Eigenstandig: Angststoornissen; inclusief PTSS en trauma
  - b. Onderdeel van de behandeling: overige stoornissen, indien genoemd in de daarvoor geldende Multi Disciplinaire Richtlijnen (MDR)
4. Psychologische paniekmanagement
  - a. Eigenstandig: Paniekstoornissen
  - b. Onderdeel van de behandeling: overige stoornissen waarbij paniek klachten interfereren met de stoornis
5. Community Reinforcement Approach (CRA)
  - a. Eigenstandig: Verslaving
  - b. Onderdeel van de behandeling: overige stoornissen geen verzekerde zorg
6. Deep Brain Stimulation (DBS)
  - a. Eigenstandig: Alleen bij zeer ernstige obsessieve-compulsieve stoornis langer dan 5 jaar bestaand, zonder afdoend effect bij langdurige behandeling met medicatie en cognitieve gedragstherapie
  - b. Onderdeel van de behandeling: overige stoornissen geen verzekerde zorg
7. Dialectische gedragstherapie
  - a. Eigenstandig: Borderline persoonlijkheidsstoornis
  - b. Onderdeel van de behandeling: Overige persoonlijkheidsstoornissen waarbij problemen zijn in de emotieregulatie, keuze dient onderbouwd te zijn in het behandelplan
8. Applied Relaxation (volgens Öst)
  - a. Eigenstandig: Gegeneraliseerde angststoornis, SOLK (prikkelbare darmsyndroom volgens richtlijn SOLK)
  - b. Onderdeel van de behandeling: Bij alle overige stoornissen geen verzekerde zorg alleen als beperkt onderdeel van de behandeling
9. Twaalfstappenbenadering (Minnesota)
  - a. Eigenstandig: Alleen (als ambulante) behandeling bij aan een middel gebonden verslaving, waarbij behandeld wordt volgens de geldende Multi Disciplinaire Richtlijnen (MDR)
  - b. Onderdeel van de behandeling: overige stoornissen geen verzekerde zorg
10. Systems Training for Emotionally Predictability and Problem Solving (STEPPS)
  - a. Eigenstandig: Persoonlijkheidsstoornis
  - b. Onderdeel van de behandeling: overige stoornissen geen verzekerde zorg
11. Mentalization based therapy (MBT)
  - a. Eigenstandig: Borderline persoonlijkheidsstoornis
  - b. Onderdeel van de behandeling: overige persoonlijkheids-stoornissen, keuze dient onderbouwd te zijn in het behandelplan
12. Schema(gerichte)therapie (= schema-focused therapy)

- a. Eigenstandig: Borderline persoonlijkheidsstoornis
  - b. Onderdeel van de behandeling: overige persoonlijkheids-stoornissen, keuze dient onderbouwd te zijn in het behandelplan
13. Transference focused (psycho)therapy (TFP )
- a. Eigenstandig: Borderline persoonlijkheidsstoornis
  - b. Onderdeel van de behandeling: overige persoonlijkheids-stoornissen, keuze dient onderbouwd te zijn in het behandelplan
14. Eye Movement Desensitization and Reprocessing (EMDR)
- a. Eigenstandig: Post traumatisch stress syndroom (PTSS)
  - b. Onderdeel van de behandeling: overige stoornissen waarbij een psychotraumatische ervaring interfereert met de primaire stoornis
15. Hypnotherapie
- a. Eigenstandig: Volgens richtlijn SOLK
  - b. Onderdeel van de behandeling: bij alle overige stoornissen geen verzekerde zorg
16. Hallucinatiegerichte Integratieve Therapie (HIT)
- a. Eigenstandig: Volgens richtlijn schizofrenie
  - b. Onderdeel van de behandeling: overige stoornissen geen verzekerde zorg
17. Op inzicht gerichte psychotherapeutische psychotherapie

**C. Interventies binnen de GGZ die niet als monotherapie voldoen, maar wel als beperkt onderdeel van een behandeling en behandeldoelen in het behandelplan en dus alleen dan vallen onder verzekerde zorg conform polisvoorwaarden**

1. Motiverende Gespreksvoering (MGV)/ Motivational Interviewing
2. (Gedragstherapeutische) relatietherapie
3. Vaktherapie (beeldende therapie, danstherapie, dramatherapie, muziektherapie en psychomotore therapie (volgens duiding ZINL))
4. Mindfulness Based Cognitieve Gedragstherapie (MBCT)

**D. Interventies die (nog) niet voldoen aan de stand van wetenschap en praktijk en dus niet vallen onder verzekerde zorg**

1. Neurofeedback
2. Psychoanalyse
3. Existentiële therapie
4. Repetitieve Transcraniële Magnetische Stimulatie (rTMS)
5. KIDD workshop
6. Tomatis therapie
7. QEEG geïntegreerde therapie: kwantitatieve Elektro EncefaloGrafie
8. Mind-tuning
9. Rebirthing
10. Psychosynthese
11. Speyer Therapie
12. Gestalttherapie
13. Regressie Therapie
14. Wat-Sji-Gong
15. Neurolinguïstisch programmeren
16. Psycho-energetische psychotherapie
17. Emotional Freedom Technique
18. Mentaal- Emotieve Training (MET)
19. Maudsley methode
20. Klankschaal therapie

21. Reiki
22. Mindfulnesscursus/-training (MBSR)
23. Cogmed
24. Physical focused therapy
25. Rationeel Emotieve (gedrags)Therapie (RET)
26. Pesso psychotherapie
27. Haptotherapie
28. Ingratieve Therapie Op Formaat (i-TOF)
29. Prometa protocol
30. Biodynamische therapie
31. Bio-energetica
32. Integratieve bewegingstherapie
33. Neo-Reichiaanse therapie
34. Postural integration
35. Unitive therapie
36. Rots en water training
37. Hippische Focale Psychodynamische Psychotherapie (HFPP) (= Equine assisted Focal Psychodynamic Psychotherapy (EFPP))

Met vriendelijke groet,  
Zorgverzekeraars Nederland

Mevrouw J.G.W. Lensink MSc  
Directeur Zorg

C.c.:

- Zorginstituut Nederland
- Landelijk Platform GGz
- GGZ Nederland
- MEER GGZ
- NVvP
- LVVP
- NIP/ P3NL
- V&VN